

[Martin.]

„Her skal der vokse op en slægt af unge, stærke, kloge, som løfter arven stolt og kækt fra Tietgen og Hans Broge. Handl, virk, styr ud på havets vej, se til, I skranker sprænger, en modig, dygtig handelsstand, dertil nu Danmark trænger.“

Uden at være profet kan man vist godt forudsige, at Danmark også i de tider, vi går i møde, vil trænge til købmænd med dygtighed og vidsyn og vovemod og samfundssind, og udfra håbet om, at de danske handelshøjskoler vil fremme denne ånd, tilsiger jeg på mit partis vegne støtte til en velvillig behandling af lovforslaget.

Rasting: Da den af mit parti udpegede ordfører i den foreliggende sag på grund af sygdom er forhindret i at tage ordet i dag, tillader jeg mig på mit partis vegne at anbefale, at lovforslaget gøres til genstand for drøftelse i et udvalg.

Svend Jørgensen: Jeg vil straks sige, at det radikale venstre er velvilligt indstillet overfor lovforslaget. Jeg forstår såre vel ønsket om, at hele den handelsvidenskabelige undervisning bliver underkastet ensartede regler på samme måde, som den øvrige handelsskoleundervisning allerede er det.

Det må siges, at den nuværende ordning for den handelsvidenskabelige undervisning ikke er tilfredsstillende. Fra 1924 har handelshøjskolen her i København haft statstilskud, og som følge deraf er nedsat et særligt tilsynsråd og givet bestemmelser om godkendelse af undervisningsplaner og eksamensordninger o. s. v., men andre, i hvert fald delvis andre, regler vedrørende tilskud gælder for de øvrige bestående handelshøjskoler og -kursus i Aalborg, Aarhus, Kolding og Odense. Allerede det er uheldigt, og nu forstår jeg, at der er tale om oprettelse af kursus også i andre byer, i Horsens, i Svendborg, i Nykøbing Falster, kursus, som måske vil få helt andre tilsyns- og tilskudsregler. Derfor finder vi, at det er nødvendigt, at man nu i en lov gennemfører ensartede regler for hele undervisningen og vedrørende anerkendelse, tilskud og tilsyn.

Jeg sporer i lovforslagets bemærkninger og også i den højtærede ministers fremsættelsestale en vis usikkerhed med hensyn til tilskudsordningen og også med hensyn til spørgsmålet om nedsættelse af tilsynsrådet; derfor ville det vel, hvad også foregående ærede ordførere har været inde på,

være rimeligt at drøfte hele dette spørgsmål i et udvalg.

Jeg har set nærmere på udvalgsbetænkningens tal vedrørende de fremtidigt tilskudsberettigede udgifter for de bestående handelshøjskoler i København, Aarhus, Aalborg, Odense og Kolding; de anslås efter de foreslåede regler til godt 1 mill. kr. årlig, og deraf skal der ydes et tilsvarende på 528 590 kr. Det er en forhøjelse på ca. 202 000 kr. for disse 5 eksisterende skoler. Dette tal virker sådan set ikke afskrækkende, selvom det ærede medlem hr. Martin gjorde opmærksom på, at udgiften til understøttelser til de studerende kommer til udover statstilskuddet, men hele dette spørgsmål vil det være rimeligt at drøfte i udvalget med henblik på ønskerne om at få oprettet lignende kursus i andre større provinsbyer, ligesom jeg finder, det kunne være rimeligt at drøfte, om der nu også er behov for den ønskede udvidelse af undervisningen i vore provinsbyer.

Med disse få bemærkninger skal jeg tilsige mit partis meget velvillige tilslutning til lovforslaget.

Niels Pedersen: Handelsskoleundervisningen er begyndt og udviklet af erhvervslevets mænd, og den er altså i det væsentlige skabt af det praktiske liv.

I den betænkning, der er afgivet af udvalget af 26. oktober 1949, fremhæver man, at den frihed, der har kendetegnet hele udviklingen af handelshøjskoleundervisningen, bør bevares. Udvalget finder, at udviklingen nu er nået så vidt, at rammerne for disse skolars virksomhed bør fastlægges i en lov, og det er et forslag til en sådan lov, vi her behandler.

Det glæder mig, at de betingelser, der stilles i § 1 for godkendelse af handelshøjskoler, netop går ud på, at disse skoler skal ejes af en handelsorganisation og drives for dennes regning eller være en selvejende institution, som nyder tilskud fra den stedlige kommune, vedkommende amt eller fra en stedlig handelsorganisation. I så henseende er jeg uenig med det ærede medlem hr. Lars P. Jensen, idet jeg mener, at de unge, der uddannes på disse skoler, ved denne tilknytning til det private erhverv får en forbindelse med det erhverv, hvor deres fremtidige livsgerning skal ligge. At der også stilles krav om, at studieledere og lærerkræfter, der skal virke ved skolerne, har de fornødne kvalifikationer, er der ikke noget at sige til; de, der skal undervise, må have den teoretiske uddannelse og må have evne til at undervise og interessere dem,